



Cuma Sohbeti sayfası Adıyaman İl Müftülüğü tarafından hazırlanmaktadır.

CUMA  
SOHBETİ

# ÇOCUK VE TV...

CUMA  
SOHBETİ

Temel işlevi, bilgilendirme, haber verme, eğlendirme, mal ve hizmet tanıtımı sağlamak olan televizyon, ailemizin olmazsa olmaz üyelerinden biri artık. 2016 yılı TÜİK verileri, Türk insanının TV izlemeye ortalama 6 saat, internete bağlanmaya 3 saat, kitap okumaya sadece 1 dakika ayırdığını gösteriyor. İhtiyaç listesinde kitap okumak 235. Sırada yer alıyor. En fazla kitap okuyan ülkeler Fransa, İngiltere, Japonya diye sıralanırken, okuma alışkanlığında, dünyada 86. Sıradayız. Çocuklara kitap hediye edilmesi sıralamasında ise, 180 ülke arasında 140. Sıradayız. Bu oranlardan çocuklar da kendi paylarına düşeni almakta, televizyon amacı dışında kullanıldığında çocukta bedensel ve ruhsal gelişim açısından daha sonra tedavisi imkansız yaralar açmaktadır.

Özellikle reklamlar aracılığıyla çocuğun bilinçaltına tüketim hevesi zerkedilmekte, marka takıntısı bir ahlak olarak çocuğa kazandırılmaya çalışılmaktadır. Ve çocuk, anne-babanın imkanlarını göz önünde bulundurmadan isteklerini gerçekleştiriminin yollarını aramaktadır.

Çizgi film ve programlarda erkekler, kavgacı, saldırgan, kurtarıcı ve evin geçimini sağlayan bir özne imajıyla tanıtılırken; kızlar, zayıf, pasif, sessiz, sakin, erkekten yardım isteyen, ikincil konuma indirgenmiş bir nesne, söz hakkı olmayan bir model olarak çocuğun zihnine enjekte edilmektedir.

TV programlarının ideal anne, baba profiline bakıldığında da aynı durum söz konusudur. İdeal anne, baba ve çocukların hizmetkari, onların bir dediğini ikiletmeyen, evin her işini üstlenen, reklamı yapılan ürünleri alan ve kullanan olarak resmedilirken; ideal baba, çalışıp para kazanan, evin ihtiyacını gideren, akşam eve geldiğinde televizyon karşısında ayaklarını uzatan, emirler yağdıran, her şeyi hanımından bekleyen, güven ve namus beklisi olarak betimlenmektedir.

Haber, film, çizgi film ve dizilerdeki şiddet görüntüleri,

çocuğa hayatta karşılaştığı her türlü problemi şiddetle, kaba kuvvetle çözeceği algısını yerleştirmektedir. Zaman zaman yedikleri, içtikleri bir olan çocuklardan birinin, diğerinin boğazını kesmesi vb. olayların nedenleri incelendiğinde, cinayet, cinsel taciz ve saldırıyla ilgili dizilerin, filmlerin seyri ve bu yöndeki televizyon, bilgisayar ve cep telefonu oyunları karşımıza çıkmaktadır.

Süpermen, heman, ninja kaplumbağalar gibi çizgi filmler, şiddet, hırs, rekabet, mükemmellik gibi olumsuz duyguların çocukların belleğinde yer etmesine, beklentilerini gerçekleştiremeyen çocuklarda çok büyük hayal kırıklıklarına sebebiyet vermektedir. Aynı zamanda bu durum, kültürel yabancılaşmayı beraberinde getirmekte, kimlik bağımsızlığı ve özgünlüğü tehlikeye girmektedir. Çünkü çocuk, kendini, izlediği ve hayranı olduğu kişilerin yerine koymaktadır. Ayrıca yabancı ve argo kelimelerin kullanılması dilin

yozlaşmasına ve iletişim kopukluğuna neden olmaktadır.

Televizyon izleme kültürüyle birlikte çocukların yapmış oldukları resimlerdeki o çocuksu ve barışçıl çizimlerin yerini, günümüzde maalesef öldüren, yok eden, ortadan kaldıran robotlar, silahlar vb. resimler aldı. Aynı şekilde televizyon, giysileri, tavırları, oyunları yaşına başına uygun olmayan çocukları, kurbanı olarak öntümze sundu.

Zihni en çok geliştiren şeyin, okuma, düşünme ve yorum yapma becerisi kazanma olduğu şuurundan hareketle, televizyonun beyni felç ettiğini, motivasyonu ortadan kaldırdığını, tek yönlü görsel bir araç olması hasebiyle seyircileri, çocukları pasifize ettiğini, tembelleştirdiğini hatırdan çıkarmamak gerekmektedir.

Televizyon programlarında şiddet içeren görüntülerden çocukları uzak tutmak, izleyebilecekleri yayınları izleyerek tesbit etmek, yaşına uygun programları izletmek, en fazla 1- 2

saati geçirmemek, televizyonu ortak seyredilen bir odada konumlandırmak, reklamlarda görüp alınmasını istediği şeyin neden alınmayacağını ikna ederek anlatmak, televizyon dışında birtakım sosyal ve kültürel aktivitelere yönlendirmek; saz, gitar, bağlama, yüzme, güreş, teakvando vb. Çocukla beraber televizyon izlemek, bunun dışında kitap okuma, konuşma ve spor gibi konularda rol model olmak, TRT Çocuk, Diyanet Çocuk Atölyesi gibi, eğlendirici, bilgilendirici, beyin fırtınası yapıcı, zihni geliştirici, sorgulayıcı, çocuğa uygun ve örnek olabilecek oyunlar ve çizgi filmlerin yer aldığı programlardan yararlanmak anne-babanın en öncelikli meselesi olmalıdır. Vesselam!

Harun DOĞAN  
İl Vaizi  
harun\_dogan23@hotmail.com.

